

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЛЯСКОВЕЦ ЗА ПЕРИОДА 2013 – 2016 ГОДИНА

(приета от Общински съвет – Лясковец с Решение № 252 от 31.01.2013 г.)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмата за развитие на младежта в Община Лясковец е разработена в съответствие с чл. 15 от Закона за младежта, Националната стратегия за младежта 2010 – 2020 година, Националната програма за младежта 2011 – 2015 г., Програмата за развитие на образованието, науката и младежките политики в Република България (2009 – 2013 г.) и е в синхрон със Закона за физическото възпитание и спорта. Настоящата програма е в съответствие с Общинския план за развитие на Община Лясковец за която тя е ориентир, за разработване на конкретните цели и мерки в нея. Една от основните причини, пораждащи необходимост от програма за младежта е липсата на ясно обособен механизъм за включването на младите хора в процеса на вземане на решения. Отговорност на всички институции в страната е да създават такава възможност за включване, която да подпомогне пълноценното развитие на младите хора и изграждането на активната им гражданска позиция. По този начин те получават възможност да огласяват своите потребности и проблеми, както и да поемат готовност за ангажираност при вземане на решение.

Състоянието на младите хора и мястото им в обществото са един от най-важните приоритети на местното управление в общината Лясковец. Активното участие на младите хора при вземането на решенията и последвалите ги действия на местно ниво е крайно необходимо в стремежа да се изгради по-демократично, всеобхватно и проспериращо общество. Проблемите на младежите, тяхната професионална реализация и мястото им в обществения живот са друг важен акцент в настоящата програма. Подходът на Общината се основава на разкриване на нови възможности за всички млади хора, равен старт на младежите спрямо този на връстниците им от цяла България и извън нея.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЛЯСКОВЕЦ.

1. Демографски процеси.

По данни на Националния статистически институт към 31.12.2011 г. населението на България е 7 327 224 жители, разпределено в 5302 населени места. Общият брой на младите хора в страната на възраст 15 - 29 г. е близо 1 324 481 жители или 18,08 % от населението в страната.

В област Велико Търново живеят 256 279 жители, от тях 51 462 младежи или 20,1% от населението в областта са млади хора .

Община Лясковец е една от малките община в България и попада в групата на т. нар. общини от селски тип, с общ брой на населението към 31.12.2011 г. - 13 275 жители или 5,18 % от населението в областта, разпределени в 6 населени места, от тях във възрастта младежи от 15 до 29 години попадат 2000 жители или 15% от общото население на общината и 3,9 % от младите хора в областта, а от тях 1366 млади хора са

съсредоточени в града. Според данните на НСИ през 2011 г. продължава процесът на демографско остаряване на населението наблюдаван в страната, като община Лясковец не прави изключение, изразяващо се в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението на възраст под 15 години, който е 11,6 % и увеличаване на дела на населението над 65 и повече години е 22,28 %. Броя на родените за 2011 г. е 95 живородени, броя на починалите е - 243 жители, което води до отрицателен естествен прираст -148 ‰.

2. Формално и неформално образование.

В общината има добре изградена мрежа от учебни заведения, която обхваща всички възрастови групи на задължително обучение. На територията на община Лясковец функционират 2 начални, 1 основно, 1 средно общообразователно училище, 1 детска ясла, 7 целодневни детски градини, като две от училищата са средищни. За учебната 2011/2012 в училищата се обучават 853 ученика, 459 са децата посещаващи детска ясла и детските градини на територията на община Лясковец. За всички тях са осигурени квалифицирани педагогически кадри и специализиран помощен персонал поддържащ конкурентна, европейска образователната система.

По отношение на образователна политика, местното управление се стреми да осигурява качествено образование на младите хора като:

- подпомага и оказва помощ при разработване и реализиране на проекти в общинските учебни и детски заведения;
- поддържа и подновява сградния фонд на учебните и детските заведения, спортни площадки и зони за отдих посещавани от младежите;
- максимални условия за равен достъп на ромските деца за образование;
- изготвяне на програми за намаляване на агресията сред младите хора;
- осигури допълнителна педагогическа работа с деца през ваканциите, като се използва ресурса на социалните програми, насочени към безработни лица с педагогическа правоспособност.

Динамиката на съвременната икономика налага постоянно повишаване на квалификацията на хората, усвояване на нови знания и умения с цел по-голяма приспособеност към нуждите на трудовия пазар. Ученето през целия живот не само спомага за поддържане на висока конкурентоспособност и на потенциални възможности за осигуряване на заетост, но то е най-добрия начин за борба със социалното отхвърляне.

Неформалното образование или това е всяка организирана образователна дейност извън установената система за формално образование (обучение от първи клас до завършване на университет) - отделна или част от по-широка дейност, служеща на интересите на идентифицирана целева група и на образователни цели, с други думи „последващо обучение”, в което учащите се стремят да придобият знания или умения доброволно с помощта на организирана образователна програма, според техните индивидуални интереси и възможности.

На този етап от развитието на образователната система ученето през целия живот и неформалното образование са слабо застъпени сред младежите завършили средна или висша степен на образование в общината.

3. Здравословен начин на живот на младите хора.

Община Лясковец е загрижена за израстването на младите хора и задоволяване на здравословните им интереси.

Полагат се усилия за подобряване качеството на условията на живот, работа и учене на младежите. Особено внимание се отделя на насърчаването за здравословен начин на живот и на превантивните мерки, по-специално по отношение на сексуалната активност, злоупотребата с алкохол, използването на наркотици, тютюнопушенето, хранителните разстройства, затлъстяването, насилието, хазартните игри и пристрастяването към информационните и комуникационни технологии. На територията на общината са разкрити 10 здравни кабинета в училищата и в детските градини, които се обслужват от 7 медицински специалисти.

За благосъстоянието и здравословната среда на младежите, родителите имат решаваща роля и следователно трябва да се вземат допълнителни мерки, които да ги подкрепят. Макар като цяло здравословното състояние на младежите в общината да е задоволително, някои аспекти предизвикват особена загриженост, а именно въпросите на храненето, физическата активност, злоупотребата с алкохол, сексуалното и психичното здраве. Редица фактори, свързани с условията на живот, а именно бедността, безработицата, несигурността на работното място, жилищните проблеми, ранното отпадане от училище и дискриминацията излагат на опасност здравето и благосъстоянието на младежите, и се превръщат в пречка, младежите да търсят или да имат пълен достъп до възможности за превенция и до висококачествени безплатни системи на здравеопазване, което на свой ред влияе върху тяхното здраве и качество на живот.

4. Заетост на младежта.

Националната политика по заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, помощ при започване на работа и субсидирани схеми за заетост.

През последните години е налице несъответствие между придобитите в училище умения и наличните възможности за заетост, което намалява шансовете за заетост на българските младежи.

За да се противодейства на нарастващата се младежка безработица, община Лясковец пристъпва към мерки за подкрепа на създаване на работни места, въпреки че временната заетост в публичния сектор се счита за важно средство за присъствие на пазара на труда, докато кризата отmine, а в дългосрочен план е важно да се създадат устойчиви работни места. Община Лясковец осигурява заетост на младежи по Националната програма „Старт на кариерата”, Регионалната програма за заетост, „Ново начало – от образование към заетост” и субсидирани мерки за заетост, съгласно Закона за насърчаване на заетостта.

5. Гражданска активност.

На територията на общината работят две младежка организация „Грифон” и „Младежи за развитие на Лясковец”, който реализират младежки инициативи и дейности на местно ниво. Други граждански структури със функции насочени към развитие на младежката активност са „Ученически младежки парламент” при СОУ

„Максим Райкович“ гр.Лясковец и неправителствена организация „Бъдеще за нас“. Всички тези организации популяризират възможностите за по-добър начин на живот на младите хора и гражданите.

Все още младите хора предпочитат да се изявяват в неформални среди – събирания с приятели, спортни мероприятия, интернет форуми и чатове.

Мисленето сред младите за гражданската инициативност е като „нещо безсмислено и губене на време“ се очертава сериозна заплаха за демократичните механизми в бъдеще. От друга страна са активни по теми, значими предимно за младите като екология и човешки права, които засягат чувството им за справедливост. Диалогът с младите хора на общинско ниво по въпроси, които ги засягат, все още не е структуриран за разлика от установените европейски модели на представителство чрез национални, регионални и местни младежки съвети.

6. Младите хора в малките населени места.

В населените места от община Лясковец не можем да говорим за силно деформирана възрастова структура на населението в общината, която не може да осигури възпроизводството на население, а от там възпроизводството на трудовия потенциал, както е в други общини. От друга страна пък се наблюдава намаляване привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация на младите хора в община Лясковец, които те намират в съседните общини. Тази тенденция е основата за поставяне на конкретни цели, задачи и мерки, с които да се изпълни програмата за младежта в община Лясковец.

III. ЦЕЛЕВА ГРУПА: Програмата за развитие на младежта в община Лясковец е насочена към:

- младежите от 18 до 29 години и непълнолетните лица във възрастовата група между 14 и 18 години без оглед на техните социални, религиозни, етнически, образователни и политически различия;

- младежки работници и други специалисти, които са директно ангажирани с предоставянето на услуги или с други дейности в подкрепа на младежкото развитие.

IV. ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА.

Основната цел на настоящата програма е насочена към *създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за успешна професионална реализация и качество на живот на младите хора в община Лясковец.*

V. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И КОНКРЕТНИ МЕРКИ ЗА РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЛЯСКОВЕЦ ЗА ПЕРИОДА 2013 – 2016 ГОДИНА.

Специфична цел 1: Подпомагане и оказване съдействие при организиране на младежки и детски прояви на НПО и неформални групи от млади хора.

Задача: Повишаване ролята на младите хора в гражданското общество.

Мярка 1.1. Осигуряване на възможности за комуникация между институциите и младите.

Мярка 1.2. Институционална подкрепа на младите хора в отстояване на техните права и възможности за развитие.

Мярка 1.3. Участие на младите хора в местното самоуправление за решаване на младежките проблеми.

Мярка 1.4. Насърчаване на самоорганизирането на младите хора.

Мярка 1.5. Реализация на съвместни проекти и инициативи между младите хора и местната власт.

Специфична цел 2: Повишаване на физическа активност и насърчаване на здравословния начин на живот сред децата и младите хора.

Задача: Инициране и подкрепа на образователни проекти, обучителни семинари и събития за насърчаване към здравословен начин на живот и превенция на здравето.

Мярка 2.1. Подобряване на съществуващата и изграждане на нова спортна инфраструктура.

Мярка 2.2. Провеждане на различни информационни кампании за превенция от наркотици, алкохолна зависимост и болести предавани по полов път.

Мярка 2.3. Подкрепа и изработване на образователни проекти за спорт и дейности на открито. Комуникация и работа с всички спортни клубове в общината.

Мярка 2.4. Подобряване на физическата активност на подрастващите и младите хора, чрез вземането на участие в спортни прояви.

Специфична цел 3: Повишаване на информираността и постигане на съпричастност на младите хора към европейските ценности и насоки на съвременния обществено-политически живот и образованието.

Задача. Повишаване на качеството на образование и информираността на младите хора.

Мярка 3.1. Продължаване обновяването, ремонтването и осъвременяването на техническото оборудване в образователните институции, подобряване на енергийната ефективност в тях.

Мярка 3.2. Създаване на възможности за обучение като група от мерки с цел да се предотврати ранното напускане на училище.

Мярка 3.3. Прилагане на програми за образование и професионално обучение през целия живот. Гъвкави системи за професионално образование и обучение според търсенето на местния и регионалния пазар.

Мярка 3.4. Повишаване квалификацията на педагогическите кадри.

Специфична цел 4: Съхраняване и развитие на индивидуалния талант и потенциал на децата и младите хора чрез многообразни младежки инициативи.

Задача. Подпомагане развитието на талантите, творческите умения и възможностите за изява на младите.

Мярка 4.1. Подкрепа на местните състави – професионални и самодейни, опазващи традициите и развиващи всички форми на изкуство.

Мярка 4.2. Участие на младите хора в организирането на фестивали, пленери, фолклорни събори и др. на територията на община Лясковец;

Мярка 4.3. Подкрепа за участието на младежи в международни конкурси, състезания, олимпиади;

Мярка 4.4. Създаване на разнообразни възможности за организиране на свободното време на младите хора през ваканциите и почивните дни.

Специфична цел 5: Създаване на възможности на нечленуващи в организации млади хора за пряк контакт и участие в доброволчески проекти.

Задача. Участие на младите хора в доброволчески инициативи.

Мярка 5.1. Прилагане на формите на неформалното образование за придобиване знания, умения и опит на младите хора в сферата на доброволчеството.

Мярка 5.2. Подкрепа на дейности, насочени към инициране на кампании за набиране на доброволци с цел осъществяване на младежки дейности и инициативи;

Мярка 5.3. Осъществяване на обмен на доброволци в България.

Мярка 5.4. Мотивиране на различни местни организации и институции да предоставят възможности за доброволна работа на младежи.

Мярка 5.5. Популяризиране на възможностите за полагане на доброволен труд в страната и Европа.

Мярка 5.6. Разработване и прилагане на обучителни програми за работа с млади доброволци.

Специфична цел 6: Насърчаване към икономическа активност младите хора.

Задача. Повишаване активността и възможностите на младите хора за личностна реализация и интегрирането им на пазара на труда.

Мярка 6.1. Да се достигне до максимален брой активни млади хора на територията на община Лясковец, включително и в малките населени места, чрез организиране на общинска информационни кампании.

Мярка 6.2. Насърчаване на трудовата заетост и намаляване на безработицата сред младите хора чрез разработване и внедряване на програми за заетост на икономическо и социално ниво, преодоляване пасивността на младите хора.

Мярка 6.3. Изграждане на сътрудничество на местно ниво между всички заинтересовани страни на пазара на труда (бюра по труда, работодатели, младежки организации, НПО и гражданско общество) за развитие на заетостта и намаляване на безработицата сред младежите.

VI. ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ.

Основните принципи за реализацията на програмата са:

- **Консенсус между заинтересованите институции:** - при формирането и реализирането на Програмата за развитие на младите хора е необходим консенсус, защото състоянието на младите хора е приоритетен за общината въпрос, чието решение предполага съвместни усилия на всички отговорни субекти.

- **Устойчивост** - постигнатите резултати да се базират на принципа на съчетаването на обществената активност и общинската и държавната политика;

- **Европейски характер** - съобразяване и прилагане на европейските принципи, норми и стандарти за работа с младите хора.

- **Законодателно осигуряване** - разработва се и се изпълнява съобразно нормативната уредба.

- **Информационно осигуряване** - документът има публичен характер и се цели достигането до възможно най-широка аудитория.

VII. АНГАЖИРАНИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ.

Изключително важно за ефективното реализиране на Програмата за развитие на младежта е координацията и взаимодействието между общинска администрация Лясковец и другите институции на територията на Общината и извън нея, имащи отношение към развитието на младото поколение:

- Държавната агенция за младежта и спорта;
- Областна администрация Велико Търново;
- Община Лясковец;
- Кметствата на населените места;
- Неправителствени организации;
- Училища, читалища, спортни клубове;
- Представители на бизнеса;
- Синдикални организации;
- Младежки организации;

VIII. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ.

Източниците на финансиране за изпълнение на задачите в Програмата за развитие на младежта са в рамките на одобрения бюджет на община Лясковец, средства от проекти по различни оперативни програми на Европейския съюз, дарения от физически и юридически лица.

IX. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ.

1. Повишена роля на младите хора в гражданското общество, чрез участието им в програма „Младежта в действие“, проекти финансирани със средства от Европейския съюз и други външни донори.

2. Внедрени европейски модели за работа с младите хора, при разработването на програмите за младежки дейности;

3. Създаване на нови и развитие на досегашните младежки организации на територията на община Лясковец.

4. Участие на младите хора в местното самоуправление за решаване на проблемите им.

5. Разработен и приложен механизъм за предоставяне на младежки услуги; обхващане на възможно по-голям брой млади хора, младежки организации и структури, ползващи предлаганите услуги; Реализиране на инициативи за свободното време на младите хора и за изява на творческия им потенциал;

6. Изградени устойчиви партньорства на ниво местни общности.

7. Повишаване капацитета на организациите, предоставящи младежки услуги.

8. Повишаване активността и участието на младите хора в национални и международни младежки и образователни програми.

9. Подпомагане организирането и провеждането на масови спортни прояви на общинско, областно и регионално ниво, като ученически и младежки състезания и национални ученически игри, залегнали в спортния календар на училищата и община Лясковец.

10. Стимулиране използването на съществуващата спортна база на територията на Община Лясковец за спортни занимания в извън учебно време.

11. Повишено ниво по отношение на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот.

12. Повишаване активната гражданска позиция и включване на младите хора в дейности по превенцията на зависимостите - наркомания, алкохолизъм, тютюнопушене, СПИН и други болести, предавани по полов път.

13. Повишаване на активността и успешната реализация на младите хора на пазара на труда и оптималното използване на възможностите за повишаване на квалификацията, посредством формалното и неформалното образование, с оглед адекватна реакция на промените на пазара на труда.

Даниела Арабаджиева

Председател на Общински съвет-Лясковец